

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego**

Warszawa, dnia 12 sierpnia 2010 r.

Pani

Danuta Aleksandra Rynkiewicz

Prezes Zarządu

AP Edukacja sp. z o.o.

z siedzibą w Łodzi

KNO-4111-01-11/2010
K/10/003

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli, Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego skontrolował działalność AP Edukacja – Policealna Szkoła Zawodowa w Radomiu (Szkoła) w zakresie wykorzystania środków publicznych na realizację zadań związanych z kształceniem dorosłych w latach szkolnych 2008/2009-2009/2010 (do czasu ukończenia kontroli).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 9 lipca 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Pani Prezes niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do dyrektora Szkoły Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie skontrolowaną działalność, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości w realizacji zadań należących do osoby prowadzącej Szkołę, które dotyczyły: zatrudniania w Szkole nauczycieli nie posiadających wymaganych kwalifikacji, niewyposażenia Szkoły w pomoce dydaktyczne zalecane w podstawach programowych i programach nauczania oraz niezgodnych z prawem uregulowań w statucie Szkoły oraz „Regulaminie słuchaczy szkół i placówek AP Edukacja”.

1. W niepełnym zakresie Szkoła spełniała warunek zatrudnienia nauczycieli obowiązkowych zajęć edukacyjnych posiadających kwalifikacje wymagane dla nauczycieli szkół publicznych, określony w art. 7 ust. 3 pkt 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572, ze zm.).

Czworo nauczycieli spośród 31 osób ogółem prowadzących zajęcia edukacyjne w latach szkolnych 2008/2009 i 2009/2010 nie posiadało poziomu lub kierunku wykształcenia odpowiedniego do nauczanych teoretycznych przedmiotów zawodowych w szkole policealnej, wymaganego na podstawie § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 10 września 2002 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. Nr 155, poz. 1288, ze zm.) – obowiązującego do 31 sierpnia 2009 r. - oraz § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. Nr 50, poz. 400) - obowiązującego od 1 września 2009 r.

W roku szkolnym 2008/2009 dotyczyło to nauczycieli przedmiotów: „Technologia fryzjerstwa”, „Pracownia fryzjerska”, „Multimedia i grafika komputerowa”, „Ratownictwo” (zrealizowanych w wymiarze łącznym 693 godzin), a w roku szkolnym 2009/2010 nauczycieli przedmiotów: „Technologii fryzjerstwa”, „Pracownia fryzjerska”, „Pracownia kosmetyki”, „Ratownictwo” (zrealizowanych w wymiarze łącznym 544 godzin). W większości dotyczyło to przedmiotów, w których w programach nauczania zalecono realizację zajęć w formie ćwiczeń praktycznych („Pracownia fryzjerska” – 362 godziny w roku szkolnych 2008/2009 i 382 godziny w roku szkolnym 2009/2010 oraz „Pracownia kosmetyki” – 75 godzin w roku szkolnym 2008/2009), a prowadzący je nauczyciele posiadali kwalifikacje określone w powołanych rozporządzeniach dla nauczycieli praktycznej nauki zawodu.

Zatrudnienia tych nauczycieli dokonywał dyrektor Oddziału w Radomiu AP Edukacja sp. z o.o. w ramach posiadanego upoważnienia do działania w imieniu osoby prowadzącej Szkołę.

2. Stwierdzono braki w wyposażeniu Szkoły w zalecane pracownie przedmiotowe i środki dydaktyczne do realizacji obowiązujących podstaw programowych kształconych zawodów i stosowanych programów nauczania zawodu.

Całość nauczania teoretycznych przedmiotów zawodowych prowadzona jest w wynajmowanych pomieszczeniach szkół publicznych. W pomieszczeniach VII Liceum Ogólnokształcącego im. K. K. Baczyńskiego w Radomiu, wykorzystywanych do prowadzenia nauczania w zawodach technik obsługi turystyki i technik hotelarstwa, nie urządzono specjalistycznych pracowni przedmiotowych, takich jak: recepcja, sala obsługi konsumenta oraz pracownia turystyki i geografii, zalecanych w podstawach programowych nauczania w tych zawodach określonych w załącznikach nr 8 i 10 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 listopada 2006 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach: kaletnik, kominiarz, kuśnierz, monter konstrukcji budowlanych, obuwnik, operator obrabiarek skrawających, technik archiwista, technik hotelarstwa, technik księgarstwa i technik obsługi turystycznej (Dz. U. Nr 226, poz. 1650).

W pomieszczeniach Szkoły Podstawowej Nr 28 im. A. Mickiewicza w Radomiu, wykorzystywanych m. in. do prowadzenia nauczania w zawodzie technik administracji i technik informatyk, nie zgromadzono części środków dydaktycznych zalecanych w stosowanych programach nauczania tych zawodów do przedmiotów „Technika biurowa” oraz „Multimedia i grafika komputerowa”. Do nauczania „Techniki biurowej” brak było pomocniczych urządzeń i sprzętu techniki biurowej, takich jak: telefon, fax, laminator, bindownica, drukarka, skaner, niszczarka dokumentów, kalkulatory, notesy elektroniczne, dyktafon, palmtopy, rzutnik pisma, wideo, odtwarzacz dvd, projektor, ekran projekcyjny, dyktafon. Do nauczania „Multimediów i grafiki komputerowej” brak było: drukarki kolorowej, skanera, magnetowidu, tunera telewizyjnego, nagrywarek CD i DVD, cyfrowego aparatu fotograficznego i kamery wideo.

Zgodnie z art. 5 ust. 7 pkt 4 ustawy o systemie oświaty wyposażenie szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczych, przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych należy do zadań organu prowadzącego szkołę lub placówkę.

3. W statucie Szkoły z dnia 2 lutego 2009 r., nadanym przez osobę prowadzącą, znajdują się uregulowania niezgodne z obowiązującym prawem.

Dotyczy to § 18 statutu, w którym określono zasady przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych poprzez odesłanie w tym zakresie do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.

Postanowienie takie sugeruje dopuszczalność przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych, które nie są dopuszczalne w szkole dla dorosłych prowadzącej nauczanie w formie zaocznej. Zgodnie z przepisami § 24 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, ze zm.) podstawą oceniania i klasyfikowania słuchaczy w szkole dla dorosłych kształcącej w formie zaocznej są egzaminy semestralne prowadzone z poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania.

Wynika z tego wyłączenie stosowania - w szkołach dla dorosłych prowadzących nauczanie w formie zaocznej - egzaminów klasyfikacyjnych. W kontrolowanym okresie Szkoła nie przeprowadzała takich egzaminów.

Ponadto w § 35 statutu postanowiono m.in. o możliwości wprowadzania zmian w statucie przez dyrektora Szkoły. Ustalenie tej kompetencji dla dyrektora Szkoły jest niezgodne z art. 84 ust. 1 ustawy o systemie oświaty stanowiącym, że szkoła lub placówka działa na podstawie statutu nadanego przez osobę prowadzącą.

4. W „Regulaminie słuchaczy szkół i placówek AP Edukacja”, wprowadzonym przez osobę prowadzącą do stosowania w Szkole, określono odmiennie niż w statucie z dnia 2 lutego 2009 r. zasady skreślania z listy słuchaczy.

Regulamin, podpisywany przez słuchaczy w momencie przyjęcia do szkoły, ma charakter umowy zawartej z osobą prowadzącą Szkołę w zakresie praw i obowiązków słuchaczy oraz warunków uczestnictwa w procesie edukacyjnym. Regulamin (w § 1 ust. 8 i 9) stanowi o skreślaniu z listy słuchaczy przez dyrektora Oddziału w Radomiu AP Edukacja sp. z o.o., podczas gdy statut Szkoły z dnia 2 lutego 2009 r. (w § 27 ust. 3)

kompetencje te przyznaje dyrektorowi Szkoły. Niezgodność ta występowała również w okresie obowiązywania statutu Szkoły z dnia 1 września 2006 r.

5. W „Regulaminie słuchaczy szkół i placówek AP Edukacja” przewidziano możliwość zawieszenia słuchacza w jego prawach w sytuacji przekroczenia obowiązującego terminu płatności czesnego, skutkujące wstrzymaniem się Szkoły ze świadczeniem na jego rzecz usług edukacyjnych, nie dopuszczeniem do zdawania egzaminów oraz odmową wydawania zaświadczeń i legitymacji.

Przyjęta w Regulaminie sankcja w postaci nie dopuszczenia do egzaminu jest sprzeczna z zasadami klasyfikowania określonymi w § 24 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych, z których wynika, że przystąpienie do egzaminów semestralnych w szkole dla dorosłych prowadzącej nauczanie w formie zaocznej uzależnione jest od uzyskania pozytywnych ocen z wymaganych ćwiczeń i prac kontrolnych (bez uzależnienia tego od wywiązania się słuchacza z innych jego obowiązków).

Zastosowanie sankcji w postaci nie wydania słuchaczowi legitymacji jest sprzeczne z przepisami § 24 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 maja 2010 r. w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych (Dz. U. Nr 97, poz. 624), z których wynika prawo każdego słuchacza przyjętego do szkoły do otrzymania legitymacji. Niewydanie słuchaczowi zaświadczenia jest sprzeczne z przepisami § 3 ust. 6 tego rozporządzenia stanowiącymi, że szkoła, na wniosek ucznia lub słuchacza albo absolwenta, wydaje zaświadczenie dotyczące przebiegu nauczania.

W stanie prawnym obowiązującym do dnia 15 czerwca 2010 r. uprawnienia słuchaczy do otrzymania zaświadczenia o przebiegu nauczania oraz legitymacji szkolnej wynikały odpowiednio z § 1 ust. 6 i § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 14 marca 2005 w sprawie zasad wydawania oraz wzorów świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych, sposobu dokonywania ich sprostowań i wydawania duplikatów, a także zasad legalizacji dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą oraz zasad odpłatności za wykonywanie tych czynności (Dz. U. Nr 58, poz. 504, ze zm.).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o realizację następujących wniosków pokontrolnych:

- 1) zapewnienie w Szkole nauczycieli posiadających wymagane kwalifikacje do nauczania teoretycznych przedmiotów zawodowych,
- 2) zapewnienie Szkole wyposażenia w pomoce dydaktyczne niezbędne do pełnej realizacji stosowanych programów nauczania,
- 3) doprowadzenie do zgodności z prawem statutu Szkoły z dnia 2 lutego 2009 r. w zakresie regulacji odnoszących się do prowadzenia egzaminów klasyfikacyjnych i uprawnień dyrektora Szkoły do zmiany statutu (§ 18 i § 35),
- 4) doprowadzenie do zgodności ze statutem Szkoły regulacji zawartych w „Regulaminie słuchaczy szkół i placówek AP Edukacja” w zakresie określenia kompetencji organów uprawnionych do skreślania z listy słuchaczy,
- 5) wyeliminowanie ze stosowania w dokumentach regulujących prawa i obowiązki słuchaczy Szkoły niezgodnych z prawem rozwiązań w zakresie zawieszania w prawach słuchacza z powodu nieterminowego opłacania czesnego.

Najwyższa Izba Kontroli Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pani Prezes o przesłanie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie siedmiu dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego Pani Prezes przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji Najwyższej Izby Kontroli.